

کاشی با آشتی

محسن قنبری شهواری

مدیر دبستان وحدت زهوکی میناب

سکینه جنگچی مینایی

آموزگار پایه سوم دبستان وحدت زهوکی

به معنای واقعی، گذشته از تعلیم و تدریس، جست‌وجو و کنکاش در روح دانش‌آموزان برای درک ذوق و استعدادهاى نهفته آنان و رهبری این استعدادها به سوی کمال است.

اما از راه‌های دستیابی به پیشرفت علمی و فرهنگی، آزادی و استقلال کشور، دستیابی به آرمان‌های عالی الهی و انسانی و گسترش و تقویت دانش و بینش نسل امروز و فرداست و این مهم بدون همه‌گیر کردن فرهنگ مطالعه ممکن نیست (لطفی، محمدلو، محمدی، ۱۳۹۵). لذا بر آن شدیم با هدف ترویج کتاب و فرهنگ مطالعه، مطابق با شیوه‌نامه «برنامه ویژه مدرسه» (بوم) و استفاده از ظرفیت‌های بومی و محلی در این زمینه اقداماتی انجام دهیم.

ابتدا طرح در شورای معلمان مطرح شد و همکاران گلایه‌هایی از ضعف خوانداری و پایین بودن اطلاعات عمومی دانش‌آموزان داشتند. این موضوع برای تصمیم‌گیری به شورای مدرسه منتقل و مقرر شد در این راستا با مسئولان کتابخانه‌های عمومی نشست داشته باشیم. در آن نشست، مسئول کتابخانه عمومی سیدالشهدای میناب این مسئولیت را برعهده گرفت که اهم آن‌ها عبارت‌اند از:

- توجیه اولیای دانش‌آموزان؛
- عضویت همه دانش‌آموزان و خانواده‌ها در کتابخانه عمومی سیدالشهدا؛
- تهیه و توزیع کتاب برای دانش‌آموزان، به تفکیک گروه‌های سنی؛
- حضور ماهانه یک‌بار در محل آموزشگاه برای بررسی

امروزه مطالعه کردن یکی از شاخص‌های توسعه و رایج‌ترین محصول فرهنگی کشورها محسوب می‌شود و مطالعه کتاب و فرهنگ کتاب‌خوانی نمایانگر رشد ملی و از نشانه‌های بارز بالندگی فرهنگ و تمدن هر کشور است (سیف، ۱۳۷۰، نقل در فصیحی، ۱۳۹۶).

دین اسلام انسان را به مطالعه و کسب دانش تشویق می‌کند، زیرا همه علوم در نهایت او را به سوی خداوند سوق می‌دهند. خداوند در قرآن می‌فرماید: «بگو آیا دانایان با نادانان مساوی‌اند؟ جز این نیست که تنها خردمندان یادآور می‌شوند» (سوره زمر، آیه ۳۹).

در باره اهمیت مطالعه و نقشی که در سازندگی فرد و اجتماع و سرنوشت بشری دارد و اینکه مطالعه می‌تواند چه نقش عظیمی در تعلیم و تربیت ایفا کند، فراوان صحبت شده است و امروزه کمتر کسی را می‌توان یافت که با کتاب سروکار نداشته باشد و به این نکته مهم واقف نباشد. شکی نیست که علاقه‌مندی به مطالعه خصلتی است که باید در افراد به وجود آید و مدام تقویت شود تا زمانی که فرد خود بتواند این کار را ادامه دهد. عادت به مطالعه اکتسابی است و باید از همان دوران کودکی در شخص تقویت شود.

با توجه به اینکه یکی از وظایف آموزش و پرورش ایجاد عادت به مطالعه مستمر در دانش‌آموزان است و از طرف دیگر، با توجه به نقشی که مطالعه مدام در شکل‌گیری شخصیت انسان دارد، به اهمیت نقش والدین و مدرسه و جامعه در این مهم پی می‌بریم. هدف آموزش و پرورش

با توجه به موضوعات مورد علاقه اولیا برای آنان هم فراهم کنیم. این کار باعث آن شد این روند متوقف نشود و تا زمان اجرای حضوری برنامه، همچنان ادامه یابد. از نتایج اجرای این طرح عبارت‌اند از:

الف) انس و الفت دانش‌آموزان و اولیا با کتاب؛
 ب) کسب مهارت خواندن؛
 ج) افزایش معلومات و گنجینه لغات دانش‌آموزان؛
 د) آشنایی با ظرفیت‌های کتابخانه عمومی؛
 و) شرکت دانش‌آموزان در جشنواره رضوی و کسب رتبه؛
 ه) حضور پررنگ در جشنواره «عید و داستان» و کسب رتبه.

منابع

۱. لطفی مریم، محمدلو، اکرم، محمدی، رباب (۱۳۹۵). اهمیت مطالعه برای کودکان و نوجوانان: کنفرانس منطقه‌ای فرهنگ مطالعه و کتاب‌خوانی؛ آسیب‌شناسی و راهکارها.
۲. راهنمای برنامه ویژه مدرسه (۱۳۹۷). شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران.
۳. سیف، علی‌اکبر (۱۳۷۰). روش‌های یادگیری و مطالعه. انتشارات رشد. تهران.
۴. اسکندری، فائزه (۱۳۹۰). کودک کتاب‌خوان من. ماهنامه پیام زن. شماره ۲۳۶. آبان.

فعالیت‌ها (ارزشیابی فرایندی)؛
 - ارائه فعالیت توسط دانش‌آموزان و اهدای تقدیرنامه و جوایز برای دانش‌آموزان کتاب‌خوان؛
 - کتاب‌خوانی دانش‌آموزان برای اولیا (قصه شب)؛
 - تکمیل کتابخانه کلاسی؛
 - ضبط و تهیه فیلم‌های آموزشی با توجه به محتوای کتاب‌های ارائه شده؛
 - حضور پررنگ در مسابقات فرهنگی از جمله جشنواره رضوی.

با ظهور بیماری کرونا این روند کتاب‌خوانی تقریباً رها شد و امکان حضور دانش‌آموزان در مدرسه میسر نشد. بازم یکی از دغدغه‌های اولیا و دانش‌آموزان ضعف خوانداری و استفاده زیاد دانش‌آموزان از گوشی، رایانک (تبلت) و بازی‌های برخط بود. در این زمینه، با توجه به مشکل پیش آمده، نشست دیگری با مسئول کتابخانه عمومی سیدالشهدای میناب برگزار کردیم. در این جلسه مقرر شد به اتفاق جناب آقای اکبر پرورش، مسئول کتابخانه، در شیفت غیرکاری کتاب‌ها را تهیه و به خانه‌های دانش‌آموزان ببریم. گاهی به دلیل آنکه تعداد دانش‌آموزان زیاد بود، از ظرفیت اولیا نیز برای کمک استفاده کردیم. به دلیل آنکه شرایط کرونا پیش آمده بوده بود، سعی کردیم کتاب‌هایی را